

การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามแนวคิดทักษะแห่งศตวรรษที่ 21
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1
**The Management of Learner Development Activity Based on the Concept
of the 21st Century Skills Under Chiang Rai Primary
Educational Service Area Office 1**

จิรนนท์ เชียงแสน และ กษิณภูมิ มีพรหม

มหาวิทยาลัยพะเยา

Chiranan Chiangsan and Kasidit Meeprom

University of Phayao, Thailand

Corresponding Author, E-mail: kuchiranan@gmail.com

บทคัดย่อ

งานวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ดังนี้ เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามแนวคิดทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้จากประชากรกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ระดับความเชื่อมั่น 95% สุ่มตัวอย่างแบบง่าย เป็นผู้บริหารสถานศึกษาและครู รวมจำนวน 291 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น (PNI_{Modified})

ผลการวิจัยพบว่า

1) สภาพปัจจุบัน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการประเมินและรายงาน ($\bar{x}=3.557$)

สภาพที่พึงประสงค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการกำหนดนโยบายและแนวทางปฏิบัติ ($\bar{x}=4.367$)

2) ผลการวิเคราะห์จัดลำดับความต้องการจำเป็น ในภาพรวมด้านที่มีค่าความต้องการจำเป็นมากที่สุดคือ ด้านการส่งเสริมและสนับสนุน (PNI_{Modified}=0.175)

คำสำคัญ: การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน; กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน; ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21

Abstract

The purpose of this research was to study the current conditions, desired conditions and needs of the management of learners' development activity based on the concept of the 21st century skill under Chiang Rai Primary Educational Service Area Office 1. The samples were school administrators and teachers. A total of 291 people were simple random sampling at a confidence level of 95%. The data collecting instrument was a questionnaire to Likert ratio 5 scale. The statistics included frequency distribution, percentage, mean, standard deviation, and PNI Modified.

The research results showed that:

1) the current conditions of the management of learner development activity based on the concept of the 21st century skill under Chiang Rai Primary Educational Service Area Office 1. Overall, it is at a high level. It was found that the lowest average was evaluation and reporting. ($\bar{x}=3.557$)

Desirable conditions of the management of learner development activity based on the concept of the 21st century skill under Chiang Rai Primary Educational Service Area Office 1, overall, at a high level. It was found that the highest average was policy and guidelines. ($\bar{x}=4.367$)

2) Results of the study revealed that the priority of the highest need was the aspect of promotion and support (PNI Modified=0.175)

Keywords: The management of learner development activity; Student development activities; The 21st Century Skills; Primary Education

บทนำ

การศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนามนุษย์ตามศักยภาพของตนเอง เพื่อให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์อันจะเป็นกำลังสำคัญของประเทศชาติ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 หมวด 5 ว่าด้วยหน้าที่ของรัฐ มาตรา 54 กล่าวว่า รัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลาสิบสองปี ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย รัฐต้องดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนาจนเข้ารับการศึกษาตามวรรคหนึ่งเพื่อพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัยโดย ส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชนเข้ามีส่วนร่วมในการ ดำเนินการด้วยรัฐต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามความต้องการในระบบต่าง ๆ รวมทั้ง ส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต และจัดให้มีการร่วมมือกันระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคเอกชน ในการจัดการศึกษาทุกระดับ และโดยรัฐมีหน้าที่ดำเนินการกำกับ ส่งเสริม และสนับสนุนให้การจัดการศึกษาดังกล่าวมีคุณภาพได้มาตรฐานสากล (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับที่ 2) ปี 2560) ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ.2562 หมวด 1 มาตรา 6 ได้กล่าวถึงความมุ่งหมายในการจัดการศึกษาว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถ

อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กระทรวงศึกษาธิการได้ จัดทำขึ้นเพื่อเป็นแนวทางให้กับหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ตั้งแต่ระดับกระทรวงลงไป จนถึงระดับสถานศึกษาในการจัดการศึกษา มีการพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน และการดำเนิน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้ และพัฒนา ตนเองได้เต็มตามศักยภาพ มีพื้นฐานทางจริยศาสตร์ ความเป็นคนดี ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม สร้างองค์ความรู้ ทักษะหรือกระบวนการเรียนรู้ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในการเรียน 8 กลุ่มสาระการ เรียนรู้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551: 2)

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่ช่วยให้ผู้เรียนได้นำองค์ความรู้ ทักษะจากการเรียนรู้ และประสบการณ์ของผู้เรียนมาปฏิบัติ กิจกรรมพัฒนา ตนเองเพื่อเป็นคนดี มีคุณธรรมจริยธรรม มีวินัย และมีจิตสำนึกสาธารณะที่ดีงาม (สำนักวิชาการและมาตรฐาน การศึกษา, 2553: 18) เป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการพัฒนาผู้เรียนเช่นเดียวกับการเรียน สาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม และเป็นเกณฑ์สำคัญในการผ่านระดับชั้นและจบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนั้น สถานศึกษาต้อง จัดให้มีกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาทุกระดับชั้น และให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติกิจกรรม พัฒนาผู้เรียนอย่างจริงจัง มุ่งพัฒนาองค์รวมของความเป็นมนุษย์ให้ครบทุกด้าน ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคมและเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย ปลูกฝัง และสร้างจิตสำนึกของการทำประโยชน์เพื่อให้ ผู้เรียนเกิดพัฒนาการและได้รับประโยชน์จากการปฏิบัติ กิจกรรมเหล่านั้นอย่างเต็มที่เพื่อสังคม สามารถจัดการ ตนเองได้ และอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551: 3) ทั้งนี้ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน แบ่งเป็น 3 ลักษณะ คือ 1) กิจกรรมแนะแนว 2) กิจกรรม นักเรียน ซึ่งได้แก่ กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์ นักศึกษาวิชาทหาร และ กิจกรรมชุมนุม ชมรม และ 3) กิจกรรมเพื่อสังคมและ สาธารณประโยชน์ ซึ่งจะเห็นได้ว่าหลักสูตรใหม่นี้ได้คาดหวังให้สถานศึกษานำกิจกรรม พัฒนาผู้เรียนเข้ามา ดำเนินการให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์บรรลุตามจุดหมายของหลักสูตร ปัจจุบันการเปลี่ยนแปลงของโลกได้ก้าวผ่านจากศตวรรษที่ 20 เข้าสู่ศตวรรษที่ 21 ที่มุ่งเน้นกระบวนการเรียนรู้สำคัญกว่าความรู้และ กระบวนการหาคำตอบสำคัญกว่าคำตอบ กระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกจึงได้ส่งผลกระทบทั้งทางสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการเมืองของทุกประเทศเพื่อนำไปสู่การกำหนดกรอบ แนวคิดใหม่ภายใต้กระแสการเปลี่ยนแปลงของสังคม การเรียนรู้ในแนวใหม่ได้ก้าวพ้นกรอบของการเรียนใน ห้องเรียนที่เน้นเพียง วิชาการเพียงอย่างเดียวออกไปแล้ว สอดคล้องกับทัศนะของ วิจารย์ พานิช (2555: 18) ที่บอกว่าการเรียนรู้ที่ถูกต้องสำหรับศตวรรษใหม่ จะต้องเรียนให้บรรลุถึงทักษะจากรู้วิชาไปสู่ทักษะในการใช้ วิชาเพื่อการดำรงชีวิตในโลกแห่งความเป็นจริง ต้องเรียนโดยการลงมือทำ ต้องฝึกฝน และการฝึกฝนนั้นต้องทำ ไปตลอดชีวิตรวมถึงการปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนไปสู่กระบวนการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างครูและนักเรียน

โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ได้ใช้หลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งอ้างอิงจากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นหลักสูตรในการจัดการเรียน การสอนของนักเรียน ด้วยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 มีวิสัยทัศน์จัดการศึกษา ให้ผู้เรียนได้รับโอกาสทางการศึกษาที่เท่าเทียม มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาชาติและความสามารถในการ แข่งขัน ด้วยระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน และพันธกิจ ที่ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเพื่อให้มีความสามารถในการแข่งขัน และในช่วง 2 – 3 ปีที่ผ่านมา การจัด กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนส่วนใหญ่ดำเนินการตามที่สถานศึกษากำหนด หลายแห่งอาจขาดความเข้าใจในการจัด กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ไม่มีการจัดเวลาสำหรับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้ครบถ้วน ดังที่หลักสูตรให้แนวทางไว้ หรือแม้ผู้เรียนบางคนจะมีทักษะความสามารถ แต่ไม่ได้ทำกิจกรรมตามที่ตนเองถนัด ทำให้ขาดความสนใจ สนใจในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนจนนำวิถีก้าวหน้าที่มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในเชิงบวกน้อยหรือไม่มีการบริหาร แบบมีส่วนร่วมระหว่างผู้บริหารและครูผู้สอนในการดำเนินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน อีกทั้งละเลยการให้สำคัญ ของบทบาทกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามเจตนารมณ์ของหลักสูตร หรือจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอยู่ในสภาพที่ แยกส่วนกับสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มแล้ว เจตนารมณ์ที่กำหนดให้กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นความลงตัวของ หลักสูตรนั้น อาจคลาดเคลื่อนและไม่สามารถก่อให้เกิดประโยชน์แก่การพัฒนาการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และการทำงานของบุคลากรในการพัฒนาเยาวชนและส่งผลถึงการศึกษาของชาติ (สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1, 2566: 15)

ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามแนวคิดทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 เพื่อให้ทราบถึงสภาพการบริหารกิจกรรม พัฒนาผู้เรียน ข้อเสนอแนะของการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและผลของการวิจัยจะเป็นข้อมูลสำคัญใน การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นและเกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามแนวคิด ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1
2. เพื่อศึกษาผลการวิเคราะห์จัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตาม แนวคิดทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1

ระเบียบวิธีวิจัย

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 โดยมีผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 97 คน ครู จำนวน 1,082 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 1,179 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ สุ่มจากประชากร โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซีและมอร์แกน ได้กลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหารสถานศึกษาและครู รวมทั้งสิ้นจำนวน 291 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling)

3. เครื่องมือที่สร้างแบบสอบถามเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามแนวคิดทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา ตำแหน่งในการปฏิบัติงาน และระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในโรงเรียน โดยคำถามมีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามแนวคิดทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามข้อเสนอแนะของการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามแนวคิดทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open-ended)

4. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ มีขั้นตอนการดำเนินการสร้างเครื่องมือในการวิจัย ดังนี้

4.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา บทความ วิทยานิพนธ์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องอย่างครอบคลุม ตามตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย วิเคราะห์ สังเคราะห์ และสรุปเป็นนิยามศัพท์ เพื่อนำไปสร้างแบบสอบถาม และปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อดำเนินการ

4.2 นำแบบสอบถามที่สร้างแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ตรวจสอบเพื่อพิจารณาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) คำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence: IOC) แล้วเลือกดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไปไว้ใช้ ได้ค่าความตรงเชิงเนื้อหา IOC อยู่ระหว่าง 0.67 - 1.00 และปรับปรุงข้อคำถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญให้มีความตรงตามเนื้อหารวมถึงการใช้ภาษาโดยให้

ผู้เชี่ยวชาญพิจารณา เพื่อสร้างข้อคำถามให้ครอบคลุมเนื้อหาตามกรอบแนวคิดการวิจัยและวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยมีผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คนได้แก่

4.2.1 ด้านวิจัยและการบริหารการศึกษา โดยมีคุณสมบัติเป็น อาจารย์มหาวิทยาลัย สาขาการบริหารการศึกษา มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานไม่น้อยกว่า 5 ปี และมีวุฒิการศึกษาปริญญาเอก จำนวน 1 คน

4.2.2 ด้านทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 โดยมีคุณสมบัติเป็น ผู้มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 1 คน

4.2.3 ด้านการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยมีคุณสมบัติเป็น ผู้บริหารสถานศึกษาที่เชี่ยวชาญด้านการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานไม่น้อยกว่า 5 ปี และมีวุฒิการศึกษาปริญญาโทขึ้นไป จำนวน 1 คน

4.3 นำแบบสอบถามปรับปรุงและแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญและไปนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อความเห็นชอบ

4.4 ค่าความเชื่อมั่น ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ทำการตรวจสอบแล้ว และมีความตรงเชิงเนื้อหาไปทดลองใช้ (Try-Out) กับกลุ่มที่มีความใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ซึ่งจากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์การหาความเชื่อมั่นโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha - Coefficient) ของ Cronbach (1990) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.975

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการขอหนังสือขออนุญาตพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยพะเยา เมื่อได้รับหนังสือผ่านการรับรองการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์แล้ว ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยมีวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ดังนี้

5.1 การวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูล ตามลำดับขั้นตอนดังนี้

5.1.1 ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยพะเยา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยต่อผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1

5.1.2 ส่งแบบสอบถามด้วยช่องทางออนไลน์ (Google Form) พร้อมหนังสือขอความร่วมมือไปยังผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ทุกโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม จำนวน 291 ชุดและกำหนดขอรับคืนภายใน 30 วัน

5.1.3 ผู้วิจัยประสานงานต่าง ๆ ผ่านโทรศัพท์ในการติดตามเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

6. การวิเคราะห์ข้อมูล มีวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัย ดังนี้

6.1 การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ทั้งโดยรวมและรายด้าน แล้วนำค่าเฉลี่ยมาแปลผลตามเกณฑ์ต่อไปนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง สภาพปัจจุบัน อยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง สภาพปัจจุบัน อยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง สภาพปัจจุบัน อยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง สภาพปัจจุบัน อยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง สภาพปัจจุบัน อยู่ในระดับน้อยที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 0.00-0.99 หมายถึง ไม่มีสภาพปัจจุบัน

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามแนวคิดทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ในส่วนที่เป็นมาตราส่วนประมาณค่า โดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน กำหนดการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยที่คำนวณได้ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 0.00-0.99 หมายถึง ไม่มีความพึงประสงค์

และ การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น (Need Assessment) โดยนำข้อมูลผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ มาหาค่าดัชนีความต้องการจำเป็นโดยใช้สูตร Priority Needs Index (PNI_{Modified}) เพื่อจัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

6.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำสถิติพื้นฐานในการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

และ Priority Needs Index (PNI_{Modified}) (สุวิมล ว่องวานิช, 2562: 29) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์และจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหาร

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามแนวคิดทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 1 จากค่าดัชนี (PNI_{Modified}) โดยมีสูตรในการคำนวณดังนี้

$$(PNI_{Modified}) = \frac{(I-D)}{D}$$

เมื่อ PNI_{Modified} หมายถึง ดัชนีความสำคัญของลำดับความต้องการจำเป็น

I หมายถึง ค่าเฉลี่ยของสภาพที่พึงประสงค์

D หมายถึง ค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาทบทวนแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยมุ่งศึกษาการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามแนวคิดทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 1 โดยมีขอบเขตของเนื้อหาที่จะศึกษา

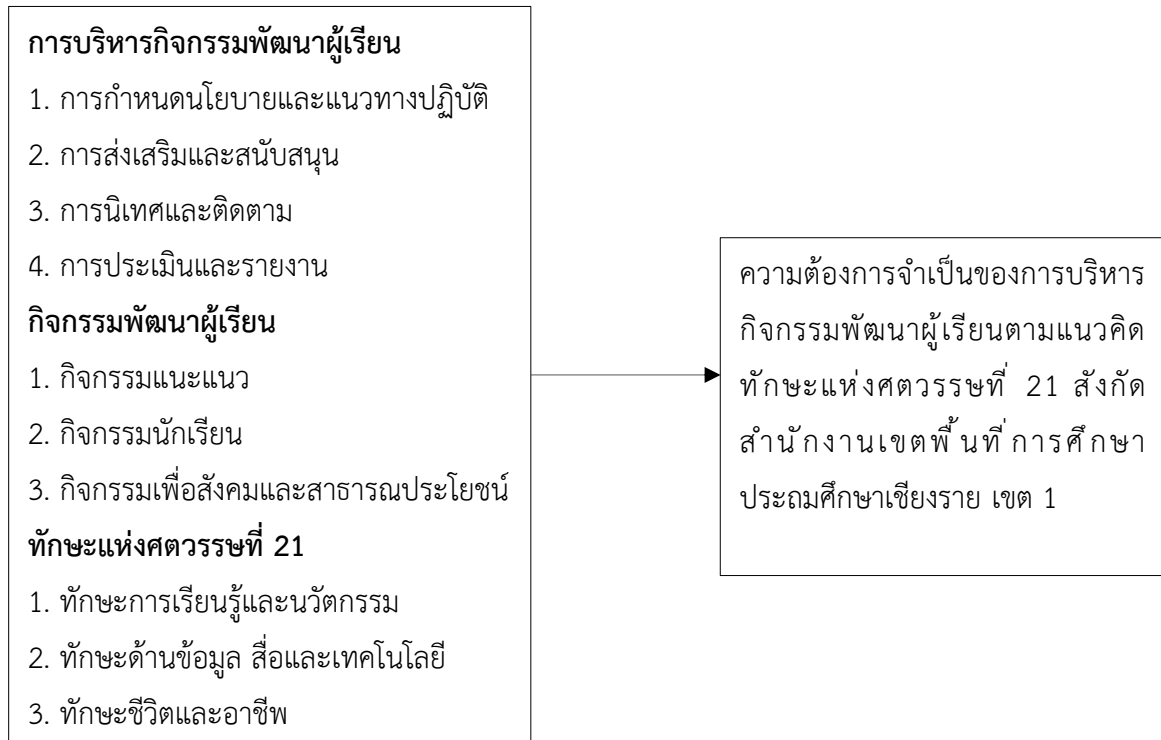
การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จากการสังเคราะห์ของนักวิชาการด้านการศึกษา ดังนี้ มาลีณี จุฑาปะมา (2559), กฤตวรรณ คำสม (2559), สติติ วงศ์สุวรรณ (2553), รวีวรรณ ชินะตระกูล (2553), กาญจนา ศรีกาฬสินธุ์ (2554), สุกัญญา วัฒนกุล (2561), รัชนี งามวิชา (2558), สุขพัชรา ชัมเจริญ (2556) ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการกำหนดนโยบายและแนวทางปฏิบัติ ด้านการส่งเสริมและสนับสนุน ด้านการนิเทศและติดตาม ด้านการประเมินและรายงาน

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551, กระทรวงศึกษาธิการ (2551), สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2553) ประกอบด้วย 3 กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียน กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

แนวคิดทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ตามกรอบแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ (2560) ประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะข้อมูล สื่อและเทคโนโลยี ทักษะชีวิตและอาชีพ นำเสนอเป็นกรอบแนวคิด ดังนี้

แนวคิดที่ใช้ในการศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การศึกษาการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามแนวคิดทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ในครั้งนี้ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามแบบสอบถาม ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งได้แก่ เพศ ตำแหน่ง วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์และผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามแนวคิดทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งได้แก่ เพศ ตำแหน่งในการปฏิบัติงาน ระดับการศึกษา และระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในโรงเรียน

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ตำแหน่งในการปฏิบัติงาน ระดับการศึกษา และระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในโรงเรียน โดยการแจกแจงความถี่ และร้อยละ ดังนี้ ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชาย จำนวน 156 คน คิดเป็นร้อยละ 53.61 และเป็นเพศหญิง จำนวน 135 คน คิดเป็นร้อยละ 46.39 เป็นครู จำนวน 199 คน คิดเป็นร้อยละ 68.38 และดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 31.62 มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 153 คน คิดเป็นร้อยละ 52.58 และระดับปริญญาโท จำนวน 138 คน คิดเป็นร้อยละ 47.42 มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 15 ปีขึ้นไป จำนวน 129 คน คิดเป็นร้อยละ 44.33 รองลงมา คือมีประสบการณ์ในการทำงาน 6 – 15 ปี จำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 42.61 และมีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 13.06 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และผลการจัดลำดับความ ต้องการจำเป็นของการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามแนวคิดทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และผลการ จัดลำดับความ ต้องการจำเป็นของการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามแนวคิดทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 1 ในภาพรวม

การบริหารกิจกรรม พัฒนาผู้เรียน	สภาพปัจจุบัน (n = 291) ($\bar{X}$) (S.D.)		แปล ผล	สภาพที่พึง ประสงค์ (n = 291) ($\bar{X}$) (S.D.)		แปลผล	PNI Modified	ลำดับ ความ ต้องการ จำเป็น
ด้านการกำหนดนโยบายและ แนวทางปฏิบัติ	3.825	0.874	มาก	4.367	0.888	มาก	0.142	3
กิจกรรมแนะแนว	3.670	0.854	มาก	4.168	0.848	มาก	0.136	3
กิจกรรมนักเรียน	4.051	0.905	มาก	4.656	0.909	มากที่สุด	0.152	1
กิจกรรมเพื่อสังคมและ สาธารณะประโยชน์	3.755	0.863	มาก	4.278	0.908	มาก	0.139	2
ด้านการส่งเสริมและ สนับสนุน	3.674	0.849	มาก	4.318	0.858	มาก	0.175	1
กิจกรรมแนะแนว	3.617	0.852	มาก	4.315	0.850	มาก	0.192	1
กิจกรรมนักเรียน	3.678	0.864	มาก	4.322	0.881	มาก	0.177	2

การบริหารกิจกรรม พัฒนาผู้เรียน	สภาพปัจจุบัน (n = 291) ($\bar{X}$) (S.D.)		แปล ผล	สภาพที่พึง ประสงค์ (n = 291) ($\bar{X}$) (S.D.)		แปลผล	PNI Modified	ลำดับ ความ ต้องการ จำเป็น
กิจกรรมเพื่อสังคมและ สาธารณะประโยชน์	3.728	0.832	มาก	4.318	0.843	มาก	0.158	3
ด้านการนิเทศและติดตาม	3.751	0.857	มาก	4.267	0.841	มาก	0.137	4
กิจกรรมแนะแนว	3.778	0.857	มาก	4.266	0.860	มาก	0.129	2
กิจกรรมนักเรียน	3.708	0.843	มาก	4.297	0.832	มาก	0.159	1
กิจกรรมเพื่อสังคมและ สาธารณะประโยชน์	3.767	0.870	มาก	4.237	0.833	มาก	0.125	3
ด้านการประเมินและรายงาน	3.557	0.856	มาก	4.137	0.865	มาก	0.163	2
กิจกรรมแนะแนว	3.353	0.836	มาก	3.887	0.846	มาก	0.159	2
กิจกรรมนักเรียน	3.710	0.840	มาก	4.287	0.838	มาก	0.155	3
กิจกรรมเพื่อสังคมและ สาธารณะประโยชน์	3.607	0.893	มาก	4.237	0.913	มาก	0.175	1
โดยภาพรวม	3.701	0.858	มาก	4.272	0.863	มาก	0.154	

จากตาราง สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของ
การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามแนวคิดทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 โดยภาพรวมสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก
มีค่าความต้องการจำเป็น (PNI Modified=0.154) สามารถเรียงลำดับความต้องการจำเป็นดังนี้ ด้านที่มีความ
ต้องการจำเป็นสูงสุดคือ 1) ด้านการส่งเสริมและสนับสนุน (PNI Modified=0.175) รองลงมา 2) ด้านการประเมิน
และรายงาน (PNI Modified=0.163) 3) ด้านการกำหนดนโยบายและแนวทางปฏิบัติ (PNI Modified=0.142)
4) ด้านการนิเทศและติดตาม (PNI Modified=0.137) ตามลำดับ

1) ด้านการกำหนดนโยบายและแนวทางปฏิบัติ

สภาพปัจจุบันอยู่ในระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก และมีค่าความต้องการ
จำเป็น (PNI Modified=0.142) โดยสามารถเรียงลำดับความต้องการจำเป็นในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตาม
แนวคิดทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ได้ดังนี้ 1) กิจกรรมนักเรียน 2) กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์
3) กิจกรรมแนะแนว ตามลำดับ

2) ด้านการส่งเสริมและสนับสนุน

สภาพปัจจุบันอยู่ในระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก และมีค่าความต้องการจำเป็น ($PNI_{Modified}=0.175$) โดยสามารถเรียงลำดับความต้องการจำเป็นในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามแนวคิดทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ได้ดังนี้ 1) กิจกรรมแนะแนว 2) กิจกรรมนักเรียน 3) กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ตามลำดับ

3) ด้านการนิเทศและติดตาม

สภาพปัจจุบันอยู่ในระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก และมีค่าความต้องการจำเป็น ($PNI_{Modified}=0.137$) โดยสามารถเรียงลำดับความต้องการจำเป็นในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามแนวคิดทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ได้ดังนี้ 1) กิจกรรมนักเรียน 2) กิจกรรมแนะแนว 3) กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ตามลำดับ

4) ด้านการประเมินและรายงาน

สภาพปัจจุบันอยู่ในระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก และมีค่าความต้องการจำเป็น ($PNI_{Modified}=0.163$) โดยสามารถเรียงลำดับความต้องการจำเป็นในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามแนวคิดทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ได้ดังนี้ 1) กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ 2) กิจกรรมแนะแนว 3) กิจกรรมนักเรียน ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามแนวคิดทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 พิจารณารายข้อ

พบว่า ด้านการกำหนดนโยบายและแนวทางปฏิบัติ ข้อที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุดของ กิจกรรมแนะแนว คือ การวางแผนให้ผู้เรียนสามารถใช้คอมพิวเตอร์ สื่อ และเทคโนโลยี สารสนเทศ ให้เกิดประโยชน์สูงสุดเพื่อพัฒนาการเรียนและการประกอบอาชีพ ($PNI_{Modified}=0.210$) กิจกรรมนักเรียน คือ ส่งเสริมการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม โดยให้นักเรียนรู้จักการใช้คอมพิวเตอร์ สื่อ และเทคโนโลยี สารสนเทศให้เกิดประโยชน์สูงสุด ($PNI_{Modified}=0.210$) และกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ คือ ส่งเสริมให้ผู้เรียนบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม ชุมชน และท้องถิ่น เพื่อให้นักเรียนเกิดความสามารถใช้ความรู้ในการแก้ปัญหาชีวิตการทำงานและสามารถอยู่ร่วมกันในสังคมที่มีความหลากหลายในยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ($PNI_{Modified}=0.167$)

ด้านการส่งเสริมและสนับสนุน ข้อที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุดของ กิจกรรมแนะแนว คือ ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้ค้นพบความสามารถในการเชื่อมโยงความรู้ โดยผ่านกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ การสื่อสารและการทำงานเป็นทีม นำไปสู่การคิดค้นวิธีการใหม่จนทำให้เกิดนวัตกรรมของตนเอง ($PNI_{Modified}=0.214$) กิจกรรมนักเรียน คือ ส่งเสริมการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม โดยให้นักเรียนรู้จักการใช้

คอมพิวเตอร์ สื่อ และเทคโนโลยี สารสนเทศ ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ($PNI_{Modified}=0.185$) กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ คือ ส่งเสริมให้ผู้เรียนบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม ชุมชน และท้องถิ่น เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความสามารถในการเชื่อมโยงความรู้ โดยผ่านกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ การสื่อสารและการทำงานเป็นทีม นำไปสู่การคิดค้นวิธีการใหม่จนทำให้เกิดนวัตกรรม ($PNI_{Modified}=0.187$)

ด้านการนิเทศและติดตาม ข้อที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุดของ กิจกรรมแนะแนว คือ วางแผนให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้ โดยผ่านกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ การสื่อสารและการทำงานเป็นทีม นำไปสู่การคิดค้นวิธีการใหม่จนทำให้เกิดนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาการเรียนและการประกอบอาชีพ ($PNI_{Modified}=0.168$) กิจกรรมนักเรียน คือ ส่งเสริมให้นักเรียนค้นพบความสามารถในการเชื่อมโยงความรู้ โดยผ่านกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ การสื่อสารและการทำงานเป็นทีม นำไปสู่การคิดค้นวิธีการใหม่จนทำให้เกิดนวัตกรรม ($PNI_{Modified}=0.179$) กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ คือ ส่งเสริมให้ผู้เรียนบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม ชุมชน และท้องถิ่น เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความสามารถใช้ความรู้ ในการแก้ปัญหาชีวิต การทำงานและสามารถอยู่ร่วมกันในสังคมที่มีความหลากหลายในยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ($PNI_{Modified}=0.139$)

ด้านการประเมินและรายงาน ข้อที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุดของ กิจกรรมแนะแนว คือ ช่วยเหลือและให้คำปรึกษาเพื่อให้ผู้เรียนค้นพบความสามารถใช้ความรู้ ในการแก้ปัญหาชีวิต การทำงานและสามารถอยู่ร่วมกันในสังคมที่มีความหลากหลายในยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วเพื่อการวางแผนชีวิตและสังคม ($PNI_{Modified}=0.192$) กิจกรรมนักเรียน คือ ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม โดยให้นักเรียนฝึกฝนการเชื่อมโยงความรู้ โดยผ่านกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ การสื่อสารและการทำงานเป็นทีม นำไปสู่การคิดค้นวิธีการใหม่จนทำให้เกิดนวัตกรรม ($PNI_{Modified}=0.176$) กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ คือ ส่งเสริมให้ผู้เรียนบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม ชุมชน และท้องถิ่น โดยนำสื่อ และเทคโนโลยีสารสนเทศ มาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ($PNI_{Modified}=0.180$)

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยความต้องการจำเป็นของการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามแนวคิดทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ในภาพรวมเมื่อพิจารณาพบว่าสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในทุกด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสถานศึกษามีการส่งเสริมให้ผู้เรียนบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม ชุมชน และท้องถิ่น เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความสามารถใช้ความรู้ ในการแก้ปัญหาชีวิต การทำงานและสามารถอยู่ร่วมกันในสังคมที่มีความหลากหลายในยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว สถานศึกษามีการช่วยเหลือและให้คำปรึกษาเพื่อให้ผู้เรียนค้นพบความสามารถ

ใช้ความรู้ ในการแก้ปัญหาชีวิต การทำงานและสามารถอยู่ร่วมกันในสังคมที่มีความหลากหลายในยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วเพื่อการวางแผนชีวิตและสังคม มีการส่งเสริมให้นักเรียนค้นพบตนเองผ่านกิจกรรมเสริมสร้างระเบียบ ความเป็นผู้นำผู้ตามที่ดีโดยใช้ความสามารถใช้ความรู้ ในการแก้ปัญหาชีวิต การทำงานและสามารถอยู่ร่วมกันในสังคมที่มีความหลากหลายในยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และสถานศึกษาส่งเสริมให้นักเรียนค้นพบความสามารถในการเชื่อมโยงความรู้โดยผ่านกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ การสื่อสารและการทำงานเป็นทีม นำไปสู่การคิดค้นวิธีการใหม่จนทำให้เกิดนวัตกรรม สอดคล้องกับ กมลศิษฐ์ ชลมนัสสรณ์ (2562: 84-87) ศึกษาเรื่อง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานกิจการนักเรียน โรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 35 พบว่า ผลการวิเคราะห์จัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 35 ในภาพรวมและรายด้านมากทุกประเด็น

ด้านการกำหนดนโยบายและแนวทางปฏิบัติ

ผลการวิจัยพบว่า ข้อที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ กิจกรรมแนะแนวควรมีการวางแผนให้ผู้เรียนสามารถใช้คอมพิวเตอร์ สื่อ และเทคโนโลยี สารสนเทศ ให้เกิดประโยชน์สูงสุดเพื่อพัฒนาการเรียนและการประกอบอาชีพ อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษามุ่งกำหนดนโยบายและแนวทางปฏิบัติในการจัดกิจกรรมแนะแนวช่วยเหลือและให้คำปรึกษาเพื่อให้ผู้เรียนค้นพบความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ สื่อ และเทคโนโลยี สารสนเทศ ให้เกิดประโยชน์สูงสุดเพื่อการวางแผนชีวิตและสังคม จึงขาดการส่งเสริมให้นักเรียนค้นพบตนเองผ่านความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ สื่อและเทคโนโลยี สารสนเทศให้เกิดประโยชน์สูงสุดในยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วเพื่อพัฒนาการเรียนและการประกอบอาชีพ ตลอดจน ซึ่งสอดคล้องกับ กฤตวรรณ คำสม (2557: 2) กล่าวว่า การแนะแนวเป็นกระบวนการที่ช่วยให้เด็กแต่ละคนเข้าใจตนเอง เข้าใจผู้อื่นและสามารถปรับตัวในการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข ทั้งในปัจจุบันและในอนาคต สามารถวางแผนชีวิตอนาคตของตนได้อย่างถูกต้องเหมาะสมอันจะนำไปสู่ความสุขและความสำเร็จในชีวิต

ด้านการส่งเสริมและสนับสนุน

ผลการวิจัยพบว่า ข้อที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ กิจกรรมแนะแนวควรมีการส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้ค้นพบความสามารถในการเชื่อมโยงความรู้ โดยผ่านกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ สื่อสารและการทำงานเป็นทีม นำไปสู่การคิดค้นวิธีการใหม่จนทำให้เกิดนวัตกรรมของตนเอง อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษามุ่งการส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ให้ผู้เรียนบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม ชุมชน และท้องถิ่น เพื่อให้นักเรียนเกิดความสามารถในการเชื่อมโยงความรู้สู่การทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม โดยให้นักเรียนรู้จักการใช้คอมพิวเตอร์ สื่อและเทคโนโลยี สารสนเทศ ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งสอดคล้องกับ สุวิธิดา จรุงเกียรติกุล (2561: Online)

กล่าวว่า สังคมโลกในศตวรรษที่ 21 มีความ แตกต่างจากในอดีตมาก มีการเคลื่อนย้ายผู้คน สื่อเทคโนโลยีและ ทรัพยากรต่าง ๆ จากทั่วทุกมุมโลก อย่างรวดเร็วและสะดวก มีความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครองระหว่างภูมิภาค ประเทศ สังคมและชุมชน มีความซับซ้อนและเปลี่ยนแปลงของความรู้และข้อมูล ข่าวสารตลอดเวลา

ด้านการนิเทศและติดตาม

ผลการวิจัยพบว่า ข้อที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ กิจกรรมนักเรียนควรส่งเสริมให้นักเรียน ค้นพบความสามารถในการเชื่อมโยงความรู้ โดยผ่านกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ การสื่อสารและ การทำงานเป็นทีม นำไปสู่การคิดค้นวิธีการใหม่จนทำให้เกิดนวัตกรรม อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษา มุ่งเน้นการนิเทศและติดตามกิจกรรมนักเรียนที่ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม โดยให้นักเรียนฝึกฝนการใช้ความรู้ ในการแก้ปัญหาชีวิต การทำงานและสามารถอยู่ร่วมกันในสังคมที่มีความหลากหลายในยุคแห่งศตวรรษที่ 21 ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ซึ่งสอดคล้องกับ John (2002: 67) กล่าวว่า การนิเทศและติดตาม เป็นจุด รวมของประสบการณ์ ความต้องการ และวัตถุประสงค์ การนิเทศเป็นเครื่องช่วยเหลือ และสนับสนุนเป็น การพัฒนาผู้เรียนให้ค้นพบความสามารถในการเชื่อมโยงความรู้ โดยผ่านกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ การสื่อสารและการทำงานเป็นทีม นำไปสู่การคิดค้นวิธีการใหม่จนทำให้เกิดนวัตกรรมของตนเอง และ สอดคล้องกับ กมลศิษฐ์ ชลมนัสสรณ์ (2562: 32) ได้กล่าวถึง การศึกษาแห่งศตวรรษที่ 21 เป็นการเรียนการ สอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้คิดเชิงสร้างสรรค์ และเข้ากับบริบทของโลกที่ได้ เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เป็น จุดเริ่มต้นของการพัฒนาทักษะแห่งอนาคตใหม่ในประเทศไทย และสอดคล้องกับ ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ และคณะ (2557: 54) กล่าวว่า การคิดนอกกรอบสร้างสรรค์สิ่งใหม่ที่แปลกใหม่ที่แตกต่างจากความคิดวิธีการเดิมๆ จะนำไปสู่ การพัฒนาเป็นแนวทางใหม่

ด้านการประเมินและรายงาน

ผลการวิจัยพบว่า ข้อที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ กิจกรรมแนะแนวควรมีการช่วยเหลือและ ให้คำปรึกษาเพื่อให้ผู้เรียนค้นพบความสามารถใช้ความรู้ ในการแก้ปัญหาชีวิต การทำงานและสามารถอยู่ ร่วมกันในสังคมที่มีความหลากหลายในยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วเพื่อการวางแผนชีวิตและสังคม อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษามุ่งการประเมินและวางแผนในกิจกรรมแนะแนวให้ผู้เรียนสามารถใช้ คอมพิวเตอร์ สื่อ และเทคโนโลยี สารสนเทศ ให้เกิดประโยชน์สูงสุดเพื่อพัฒนาการเรียนและการประกอบอาชีพ ไปสู่การจัดกิจกรรมนักเรียนที่ส่งเสริมให้นักเรียนค้นพบตนเองผ่านกิจกรรมเสริมสร้างระเบียบ ความเป็นผู้นำผู้ ตามที่ดีโดยใช้ความสามารถใช้ความรู้ ในการแก้ปัญหาชีวิต การทำงานและสามารถอยู่ร่วมกันในสังคมที่มี ความหลากหลายในยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว สอดคล้องกับ ดาริน สุทธิสะอาด (2557: 41) การ ประเมินการตัดสินใจที่เป็นระบบครอบคลุมจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้โดยการประเมินดูว่ากิจกรรมที่ทำเป็นไปตาม

จุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้เพียงใด บางครั้งต้องใช้ปริมาณจากการวัด มาพิจารณาตัดสินด้วยคุณธรรม การประเมินผล จึงเป็นเรื่องของการใช้เหตุผลเป็นฐานในการพิจารณา ด้วยว่า อะไรเหมาะสม อะไรดี อะไรควร และสอดคล้องกับ รัชนี ธีระบุญ (2561: 70-76) ได้กล่าวว่า การเรียนรู้แห่งศตวรรษที่ 21 ต้องการมากกว่าทักษะการคิด และ ความรู้ด้านเนื้อหา ความสามารถที่จะนำพาชีวิตและอาชีพที่สลับซับซ้อนในยุคแห่งข้อมูลข่าวสารที่มีการ แข่งขันระดับโลกต้องอาศัยความตั้งใจ ความยืดหยุ่น และการปรับตัว

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัย พบว่าด้านการกำหนดนโยบายและแนวทางปฏิบัติ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษา ควรมีการวางแผนให้ผู้เรียนสามารถใช้คอมพิวเตอร์ สื่อ และเทคโนโลยี สารสนเทศ ให้เกิดประโยชน์สูงสุดเพื่อ พัฒนาการเรียนและการประกอบอาชีพ และควรส่งเสริมการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม โดยให้นักเรียนรู้จักการใช้ คอมพิวเตอร์ สื่อ และเทคโนโลยี สารสนเทศ ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

1.2 จากผลการวิจัย พบว่าด้านการส่งเสริมและสนับสนุน ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการ วางแผนให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้ โดยผ่านกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ การสื่อสารและการ ทำงานเป็นทีม นำไปสู่การคิดค้นวิธีการใหม่จนทำให้เกิดนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาการเรียนและการประกอบ อาชีพและควรช่วยเหลือ ให้คำปรึกษาเพื่อให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้ โดยผ่านกระบวนการคิดอย่างมี วิจารณญาณ การสื่อสารและการทำงานเป็นทีม นำไปสู่การคิดค้นวิธีการใหม่จนทำให้เกิดนวัตกรรมในการ วางแผนชีวิตและสังคม

1.3 จากผลการวิจัย พบว่าด้านการนิเทศและติดตาม ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการส่งเสริม ให้นักเรียนค้นพบความสามารถในการเชื่อมโยงความรู้ โดยผ่านกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ การสื่อสาร และการทำงานเป็นทีม นำไปสู่การคิดค้นวิธีการใหม่จนทำให้เกิดนวัตกรรม และควรส่งเสริมการทำงานร่วมกัน เป็นกลุ่ม โดยให้นักเรียนฝึกฝนการเชื่อมโยงความรู้ โดยผ่านกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ การสื่อสาร และการทำงานเป็นทีม นำไปสู่การคิดค้นวิธีการใหม่จนทำให้เกิดนวัตกรรม

1.4 จากผลการวิจัย พบว่าด้านการประเมินและรายงาน ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ ผู้เรียนบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม ชุมชน และท้องถิ่น โดยนำสื่อ และเทคโนโลยีสารสนเทศมา ประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด และควรส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้ค้นพบความสามารถในการเชื่อมโยง ความรู้ โดยผ่านกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ การสื่อสารและการทำงานเป็นทีม นำไปสู่การคิดค้น วิธีการใหม่จนทำให้เกิดนวัตกรรมของตนเอง

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ในด้านการพัฒนาทักษะการปฏิบัติ ทักษะชีวิต กิจกรรมส่งเสริมอาชีพต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับบริบทชุมชน เพื่อเป็นการต่อยอดการประกอบอาชีพของนักเรียนในศตวรรษที่ 21

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยและพัฒนานวัตกรรม สื่อการสอน ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เพื่อดึงดูดความสนใจของนักเรียน

2.3 ควรวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

- กมลศิษฐ์ ชลมนัสสรณ์. (2562). *สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35*. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ศษ.ม. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยพะเยา
- กฤตวรรณ คำสม (2559). การแนะแนวเบื้องต้น. อุดรธานี: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี
- กาญจนา ศรีภาพสินธุ์. (2554). *การบริหารกิจกรรมนักเรียน เล่ม 2*. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). คู่มือการจัดกิจกรรมตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุม สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *ทักษะในศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- ดาริน สุทธิสะอาด. (2557). *ปัญหาในการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- รัน ธีรบุญ. (2561). *ทักษะด้านชีวิตและอาชีพสำหรับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 : LIFE AND CAREERSKILLS*. ออนไลน์. สืบค้นเมื่อ 10 มีนาคม 2567 แหล่งที่มา: <http://www.unwisdom.com/2018/05/life-and-careerskills.html>.
- รวีวรรณ ชินะตระกูล. (2553). *หลักการแนะแนว*. กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัดภาพพิมพ์.
- รัชนิ งามวิชา. (2558). *ปัญหาการจัดการเกี่ยวกับกิจกรรมชมรมตามความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาโรงเรียนรัตนพัฒนวิทยาการ*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม., บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- วิจารณ์ พานิช. (2555). *วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ ในศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ บริษัท
สถาตา ฟับลีเคชั่น จำกัด.
- สถิต วงศ์สุวรรณ. (2553). *จิตวิทยาแนะแนว*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์บำรุงสาสน์.
- สุกัญญา วัฒนกุล. (2561). *ปัญหาการบริหารกิจกรรมนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา
เขตการศึกษา 12*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม., บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุขพัชรา ชัมเจริญ. (2556). *การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ประสานมิตร.
- สุวิธิดา จรุงเกียรติกุล. (2561). ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (The Twenty-First Century Skills).
ออนไลน์. สืบค้นเมื่อ 10 มีนาคม 2567 แหล่งที่มา: [https://www.trueplookpanya.com/
education/content/66054/-teaartedu-teaartteaarttea-](https://www.trueplookpanya.com/education/content/66054/-teaartedu-teaartteaarttea-).
- สุวิมล ว่องวานิช. (2562). *การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น*. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์
แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2553). *ชุดฝึกอบรมการวัดและประเมินผลการเรียนรู้หลักสูตร
แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์
การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1. (2566). *แผนบริหารการศึกษาขั้นพื้นฐานประจำปี
การศึกษา 2567*. เชียงราย: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1.
- ไพฑูรย์ สินลารัตน์ และคณะ. (2557). *คตินอกกรอบ : สอนและสร้างได้อย่างไร*. กรุงเทพมหานคร: วิทยาลัย
ครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- มาลีณี จุฑาปะมา. (2559). *จิตวิทยาแนะแนว*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.
- Cronbach, L. J. (1990). *Essentials of psychological testing (5th ed)*. New York: Harper Collins
Publishers.
- John Dewey, (2002). *Experience and Education*. New York: Macmillan Publishing Company.